

Un arrendatari amb angoixes

El president del Govern espanyol, José Me Aznar, estiuejarà a Menorca malgrat la negativa dels descendents del mecenes Fernando Rubió a llogar al cap d'estat la finca de Mongofre Nou, al nord-est de l'illa. Els serveis de la Moncloa cerquen a corre-cuita un nou allotjament per al president.

L'aventura menorquina del president del Govern espanyol, José Me Aznar, porta camí de convertir-se en un sorollós sainet. Després de la xafogosa desatenció pública que ha suposat la ruptura de l'acord en el si del patronat de la Fundació Rubió, propietària de la finca de Mongofre Nou (Maó), perquè el cap de l'estat pogués gaudir de les seves vacances d'agost a l'illa al costat de la seva dona i els tres fills, la Moncloa es troba gestionant a corre-cuita amb alts càrrecs del PP de Menorca allotjaments alternatius per a la família. Com afirmava un diari estatal quan van conèixer-se les discrepàncies a l'interior de la fundació que porta el nom del conegut mecenes, Fernando Rubió i Tudurí (1900-1994): "Aznar cerca casa a Menorca." La fundació ho ha reconegut recentment: "El prioritari és trobar allotjament al president del Govern."

El nom de Mongofre Nou, al nord-est de l'illa de Menorca, va aparèixer per primer cop a la premsa estatal a començaments del propassat mes de juny, lligat als desitjos vacacionals d'Aznar.

La finca, que té sortida a una platja a la qual s'accedeix només per barca, compta amb una casa d'arquitectura clàssica menorquina, una única planta amb desnivells i una extensió de 400 hectàrees.

Aquestes instal·lacions gaudeixen d'una llarga tradició de convidats il·lustres, que l'han fet servir per estiuejar, com el general Gutiérrez Mellado, Federico Mayor Zaragoza, Joaquín Ruiz Giménez, els prínceps de Mònaco, Grace i Rainier, o el comte de Barcelona, Joan de Borbó.

Poc abans de ser coneguda la notícia, la junta de govern de la Fundació Rubió, presidida per Mercè Rubió, filla del mecenes Fernando Rubió, l'home que creà un imperi de laboratoris farmacèutics a

Finca de Mongofre Nou, que compta amb una casa d'arquitectura clàssica menorquina, 400 hectàrees i accés únic a una platja. Els Aznar no podran gaudir d'aquest indret paradisiac.

ambdós costats de l'Atlàntic i que va fer-se al llarg de la seva vida amb caps d'estat, papes i artistes, va aprovar la cessió de la finca en règim de lloguer. El preu acordat, segons ha transcendit, era simbòlic: dos milions de pessetes. Menorca, en canvi, guanyava promoció.

Termenejant amb el pac natural de s'Albufera des Grau, Mongofre és un dels paratges més valorats de l'illa, a poca distància de l'únic camp de golf de Menorca, Son Parc. La finca també és propera al petit poble de pescadors de Fornells i al port esportiu d'Addaia.

L'elecció de l'illa de Menorca sembla respondre també a l'objectiu de trobar-se prop del rei espanyol, Joan Carles, amb qui resultaria més senzilla una eventual comunicació, donat que la família reial té la seva residència durant l'estiu a Mallorca. El mateix cal dir del ministre de Medi Ambient, Jaume Matas, qui acaba de comprar-se un apartament situat a la costa sud de l'illa de Mallorca, a la Colònia de Sant Jordi.

Es preparava un estiu animat a Menorca, per als mitjans de comunicació. Més encara quan es va saber que el primer ministre britànic, Tony Blair, seria un dels personatges que visitaran Aznar a Mongofre i quan es va dir que el secretari general del PSOE, José Luis Rodríguez Zapatero, podria estiuajar també a l'illa.

Amb l'elecció de Mongofre, la família Aznar volia posar fi a la llarga dècada d'estiuajos a Orpesa (Plana Alta). Però les coses es complicarien per al matrimoni Aznar-Botella.

Rubió i Mongofre. Mongofre va adquirir-la Fernando Rubió, titular dels laboratoris Rubió Andrómaco, el 1930, i des de finals dels 80 pertany a la fundació.

Nascut a Barcelona el 18 d'octubre de 1900, Rubió i Tudurí era fill benjamí de l'enginyer militar Mariano Rubió Bellver i de la maonesa Maria Tudurí i Monjo.

Estudiant brillant, va cursar el batxillerat a l'Institut General Tècnic, i les car-

eres de Farmàcia i Química a la Universitat de Barcelona. Entre 1919 i 1922, amplia estudis a l'Institut Pasteur, de París, on té com a professor el prestigiós investigador Albert Calmette. En la joventesa tractà els fills d'Alfons XIII com a ajudant de l'equip mèdic de la Casa Reial.

Amb només 24 anys, i amb 5.000 pessetes que li havia deixat el seu pare, funda els Laboratoris Andrómaco, indústria

El director de la Fundació Rubió, Hipólito Mercadal, conversa amb la filla del Mecenes, Mercè Rubió. Aquesta darrera es va negar a cedir Mongofre a Aznar.

farmacèutica destinada a créixer fins el 1936. Malgrat la seva relació amb la família reial, durant la Guerra Civil és fet presoner pels *nacionals* a Sant Sebastià, perquè un dels seus germans era diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), un altre element que afegeix morbositat a tota aquesta història.

Després que els seus laboratoris coneguessin una gran expansió a Mèxic durant els anys quaranta, torna a Menorca el 1946 i inicia una fructífera tasca com a mecenes. Els reconeixements se succeeixen en els últims anys de la seva vida: doctorat Honoris Causa de la UIB, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma, etc, i després de la seva mort, amb el nomenament com a Fill Predilecte de Menorca i Fill Adoptiu de Maó.

Rubió i Tudurí compra Mongofre durant els anys d'intensa activitat professional al capdavant de la seva indústria farmacèutica, per fer realitat el somni de la seva joventut. La finca pertany avui a la

fundació que porta el seu nom, però els familiars del mecenes, la seva vídua i els fills, són usufructuaris de la propietat. Aquest detall, que en principi no havia de representar cap obstacle per a reservar tota la finca a la família Aznar, tindria més importància del que es podia pensar.

Els detalls d'un sorollós divorci. El frustrat lloguer a Aznar ha destapat la greu

crisi que viu al si de la Fundació Rubió. La decisió del patronat –amb el director de l'entitat, Hipólito Mercadal, al capdavant– de cedir la finca per a l'allotjament de la família del president espanyol ha obert un esvoranc important entre els familiars del fundador i els membres aliens al nucli familiar a dintre del patronat.

Totes les mirades es concentren ara en la presidenta de la Fundació, Mercè Rubió, l'únic membre del patronat que el propassat 30 de maig va votar en

contra de llogar la finca a Aznar. Segurament, era coneixedora llavors de les dificultats que representaria l'aclaparadora negativa de la seva filla, Maria Rosselló Rubió, i el seu marit, Fernando López Álvarez, a cedir el privilegi de gaudir de l'estança a la família del president del Govern espanyol. El grotesc episodi no ha passat desapercebut, ni de bon tros.

El cas és que no és l'única disputa interna que es destapa al si de la Fundació, que viu una situació força delicada.

El periodista Miguel Ángel Ruiz, madrileny però establert a l'illa, va destapar l'any passat en les pàgines de l'edició menorquina d'*Última Hora* que membres del patronat transferiren el març de l'any 1995 a un compte bancari numerat del Principat de Liechtenstein 1.200 milions de pessetes procedentes del llegat del doctor Rubió. Aquests fons estaven dipositats en moneda estrangera (6 milions de dòlars i 1,6 milions de marcs alemanys) en el compte d'una entitat bancària suïssa, el titular del qual era el doctor

Rubió, qui va testar tots els seus béns a favor de la fundació com a hereva universal. Després de la mort del filàntrop, Hipólito Mercadal viatjà a Suïssa, com a secretari del patronat, per cancel·lar els dipòsits i el seu trasllat a Liechtenstein.

Aquests fons, no obstant això, mai no van ser declarats en la relació patrimonial que l'entitat presenta cada any davant el registre de fundacions que depèn de la Conselleria de Presidència del Govern. Després de la mort de Rubió, el 1994, la Fundació va declarar haver rebut només 193 milions del mecenes.

La notícia es va conèixer després que el titular del jutjat número 2 de Maó, Bartomeu Mesquida, enviàs una comissió rogatòria al país helvètic, a fi d'admetre o no de la querella criminal per un presumpte delictes d'apropiació indeguda interposada pel fill menor del mecenes, Enrique Rubió Boada, contra "aquells membres del patronat de la Fundació que hagin pogut intervenir en el capital relicte" que integra l'herència del seu pare.

El plet va donar origen, passats els mesos, a un principi d'acord extrajudicial, que ara ha tornat a aturar-se a causa dels recels econòmics mostrats per la filla de l'actual president dels Laboratoris Andrómaco a Mèxic, Enrique Rubió. Aquest reclama la part de la legítima de l'herència del seu pare, valorada en 1.500 milions, i una explicació pública sobre per quin motiu la major part d'aquesta quantitat –1.200 milions– està dipositada a Liechtenstein. A canvi que es satisfessin aquestes peticions, Enrique Rubió es comprometia a retirar el plet civil de testamentària interposat en el Jutjat número 2 de Maó. Però, de moment, les aprensions de la seva filla han pesat més.

Al mateix temps que es coneixia la paralització de l'acord que hagués posat fi a cinc llargs anys de plets i querelles, també s'ha sabut que el jutge Bartomeu Mesquida ha arxivat les diligències obertes arran de la querella criminal interposada per Enrique Rubió. Però es fa necessari arribar a un acord.

La Fundació manté que no hi té res a veure, amb l'embolic, i assegura que no s'ha robat un sol cèntim i que els fons, incrementats amb els seus corresponents interessos, es troben íntegrament a disposició de l'entitat. Les disputes internes de

la família són una peça més en tot aquest serial d'estiu que no acaba.

Així i tot, Aznar insisteix a continuar estiuellant a Menorca. Les travesses han començat i s'han apuntat ja altres noms de finques menorquines on la família del president del Govern podria passar les vacances: les cases del "lloc" de Morell, al municipi de Maó, pròxim a la zona des Puntarró, propietat de la família del doctor Joan Victory, administrada per la seva vídua, Margarita Sintas de Vidal, i els seus fills; Son Granot, al terme des Castell; i, fins i tot, Sant Antoni, mirant al port de Maó, la mansió on, conta la llegenda, Lord Nelson i Lady Hamilton, van passar una apassionada nit d'amor. Caldrà esperar un poc: Presidència del Govern no confirmarà l'estança oficial fins a finals de juliol.

La notícia de la confirmada estada d'Aznar a Menorca ha estat acollida, malgrat tot, amb satisfacció pel govern

del Consell insular, que veu com d'aquesta manera el nom de Menorca queda associat a una destinació de qualitat, essent un bon mitjà de promoció per a l'illa. No hi han mancat, però, les mostres de rebuig a la visita del president espanyol. Unes cridaneres pintades apareguren tot just saber-se les intencions de la família Aznar a la façana d'un dels palaus senyorívolos més coneguts de Ciutadella, el palau del Comte de Torre Saura, avui propietat de la societat Fastfor, SA. El to dels missatges –"Muerte a los pijos en Menorca", "Aznar: Gibraltar te kabe en el kulo" o un de més clàssic "Aznar, go home"– provocaren la ràpida reacció de protesta de l'ajuntament de la ciutat, que governa la coalició Independents de Menorca-PSM-PSOE. Sens dubte, el més just –fent servir una imatge taurina– seria dir allò de "división de opiniones".

Carles Marquès

